

Pomorze
Zachodnie

Wytyczne dla Beneficjentów

Instytucji Zarządzającej RPO WZ na lata 2007-2013

dotyczące informacji i promocji

projektu realizowanego w ramach RPO WZ

Szczecin, czerwiec 2013 r.

Dowiedz się więcej

SPIS TREŚCI

1. Podstawy Prawne	4
2. Oznaczanie materiałów informacyjnych, promocyjnych oraz dokumentów	5
3. Instrumenty informacyjno-promocyjne	8
1) Tablica informacyjna	8
2) Tablica pamiątkowa	9
3) Tabliczka informacyjna/pamiątkowa	10
4) Plakietka (lub naklejka)	11
5) Plakaty	14
6) Certyfikaty	15
7) Billboardy, banery, standy, roll-upy, ścianki konferencyjne	15
8) Publikacje papierowe (broszury, ulotki, katalogi, biuletyny itp.)	16
9) Prezentacje PowerPoint, strony internetowe	17
10) Materiały promocyjne	18
11) Programy, audycje, spoty radiowe i telewizyjne	18
12) Inne informacje i przedsięwzięcia promocyjne	19
4. Nadzór nad przestrzeganiem przepisów dotyczących promocji	20
5. Promocja projektów na etapie przygotowania do realizacji	21
6. Inicjatywy Jessica i Jeremie	22
7. Kontakt	23
8. Wymagania dotyczące znaków graficznych	24
1) Zestawianie znaków	24
a. Emblemat Unii Europejskiej	25
b. Logo Narodowej Strategii Spójności – Program Regionalny	27
c. Logo Województwa Zachodniopomorskiego – Pomorze Zachodnie	29
2) Przykłady niewłaściwego użycia logotypów	30

1

PODSTAWY PRAWNE

Obowiązki Beneficjenta w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych skierowanych do opinii publicznej wynikają z art. 8 i 9 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 roku ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

UWAGA!

Zakres promocji projektu i uwzględnienie jego kosztów powinno nastąpić już na etapie tworzenia wniosku o dofinansowanie projektu w ramach RPO WZ. To ważne ze względu na fakt, iż środki na promocję oraz informację są wliczane do kosztów kwalifikowanych (w przypadku braku pomocy publicznej), które uwzględnia się już we wniosku o dofinansowanie.

OZNACZANIE MATERIAŁÓW INFORMACYJNYCH, PROMOCYJNYCH ORAZ DOKUMENTÓW

2

Beneficjenci są odpowiedzialni za informowanie opinii publicznej na temat pomocy otrzymanej z funduszy europejskich poprzez wykorzystanie różnych narzędzi i kanałów. Wszystkie materiały informacyjne i promocyjne, a także dokumenty stosowane podczas realizacji projektu powinny zawierać:

1. Logo Narodowej Strategii Spójności: NSS - Program Regionalny.
2. Logo Województwa Zachodniopomorskiego – Pomorze Zachodnie.
3. Emblemat Unii Europejskiej wraz ze słownym odniesieniem do Unii Europejskiej i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.
4. Tam gdzie jest to możliwe należy zamieszczać opis w postaci: „Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa (jeśli dotyczy) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013”. Pamiętać należy, że opis ten musi znajdować się w dowolnym miejscu poza ciągiem logotypów.

Dodatkowo, w określonych przypadkach, instrumenty promocyjne zawierają:

TYTUŁ PROJEKTU

I NAZWĘ BENEFICJENTA¹

Na materiałach nie należy stosować skrótów nazw, zaś poszczególne logotypy powinny mieć zbliżoną wielkość i odpowiednie proporcje względem siebie.

Powyższe wymagania powinny być stosowane w szczególności do:

- tablic informacyjnych i tablic pamiątkowych,
- plakatów, ulotek, broszur i innych publikacji,
- materiałów konferencyjnych, szkoleniowych, multimedialnych,
- materiałów prasowych,
- korespondencji prowadzonej w sprawach projektów z wykonawcami projektów oraz instytucjami zaangażowanymi we wdrażanie RPO WZ,
- umów z wykonawcami,
- dokumentacji przetargowej,
- ogłoszeń na wybór wykonawcy, nabór personelu czy uczestników projektów szkoleniowych,
- umów z pracownikami zatrudnionymi w ramach projektu lub opisów stanowisk takich pracowników,
- stron internetowych zawierających informacje o projektach realizowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego,
- oznaczenia różnego rodzaju urządzeń i sprzętów np. komputerowych, zakupionych w ramach projektu,
- wszystkich pozostałych instrumentów stosowanych przy realizacji projektu, dla których nie określono specyficznych wymagań w niniejszych wytycznych.

¹ Obowiązkowe dla tablic informacyjnych/pamiątkowych i tabliczek informacyjnych/pamiątkowych

UWAGA !

Wszystkie ważne dla realizacji projektu wydarzenia, jak np. wmurowanie kamienia węgielnego, oddanie do użytku obiektu etc. powinny być przekazane do wiadomości jak najszerszemu gronu odbiorców, a informacja na ten temat przekazana do Instytucji Zarządzającej RPO WZ.

Zaleca się sporządzanie dokumentacji zdjęciowej, filmowej z różnych etapów realizacji projektu, która będzie mogła być wykorzystana przez Beneficjenta oraz przez Instytucję Zarządzającą RPO WZ m.in. do promocji projektów.

Dokumentacja powinna być przechowywana przez okres 5 lat od zakończenia realizacji projektu oraz udostępniana na wniosek IZ RPO.

Szczegółowe opisy poszczególnych instrumentów zawiera rozdział 3 niniejszych wytycznych. Wymagania dotyczące znaków graficznych określa rozdział 8.

UWAGA !

Misje i targi zagraniczne

W przypadku realizacji projektu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, konieczne jest stosowanie wersji angielskojęzycznej logotypów.

REGIONAL PROGRAMME
NATIONAL COHESION STRATEGY

West
Pomerania

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

3

INSTRUMENTY INFORMACYJNO-PROMOCYJNE

1) TABLICA INFORMACYJNA

Tablice stanowią potwierdzenie zaangażowania Funduszy Europejskich w realizację projektu. Muszą być umieszczane w miejscach realizacji projektu, w momencie rozpoczęcia inwestycji infrastrukturalnej, budowlanej lub jeśli całkowity wkład publiczny w realizację projektu przekracza 500 000 euro².

Tablica informacyjna musi zawierać:

- informację o źródle dofinansowania projektu (co najmniej 25% całej powierzchni tablicy);
- logo NSS – Program Regionalny;
- logo Województwa Zachodniopomorskiego – Pomorze Zachodnie;
- emblemat UE wraz z odniesieniem słownym do Unii Europejskiej i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego;
- tytuł projektu oraz nazwę beneficjenta;
- obowiązkowe jest dodanie hasła programu „Program Regionalny dla rozwoju Pomorza Zachodniego” .

Tablica informacyjna może zawierać informację nt. wartości inwestycji oraz udziału środków z UE oraz innych źródeł w jej finansowaniu³, informację o wykonawcy projektu (tylko jeśli jest Beneficjentem), emblemat projektodawcy etc.

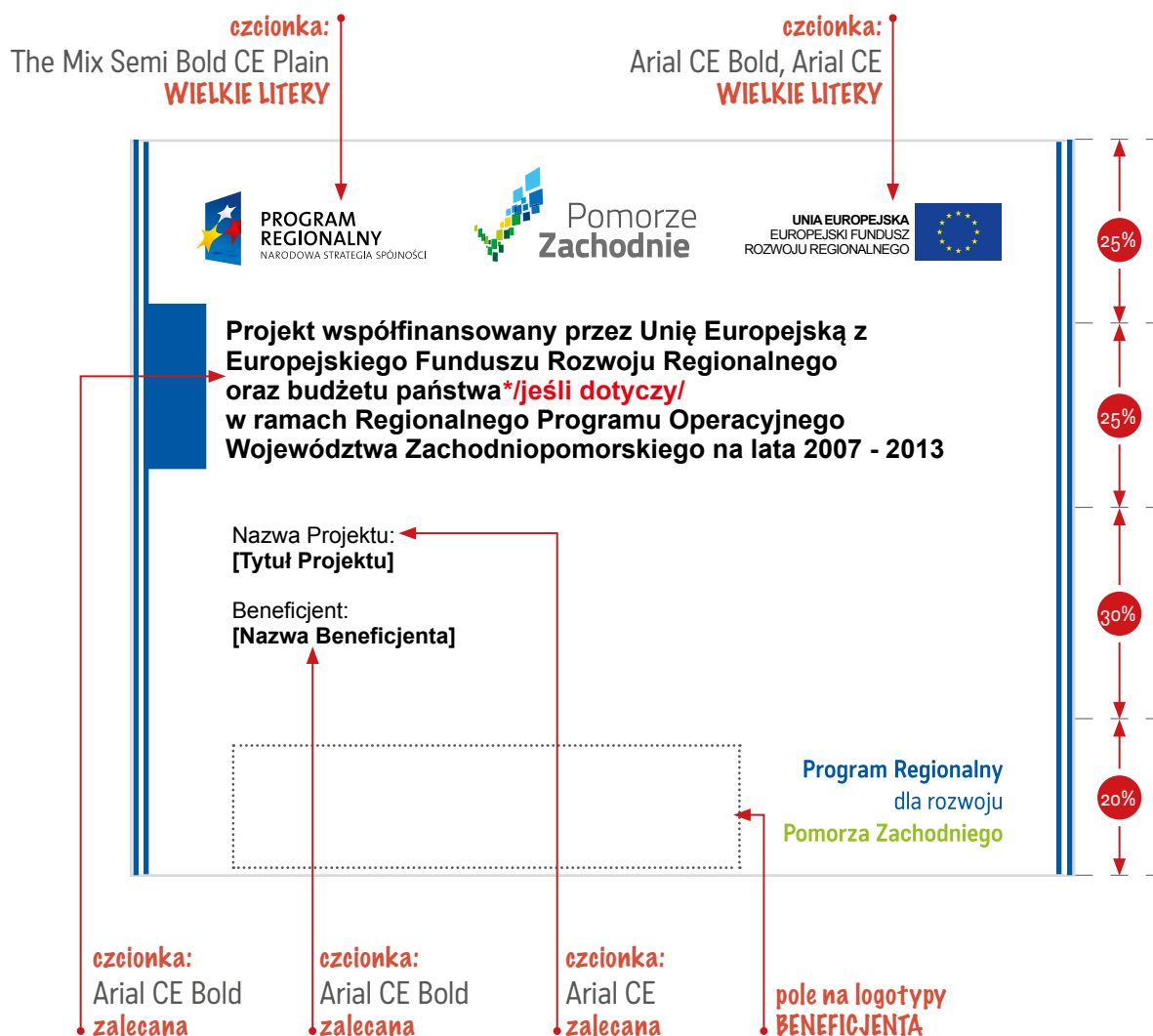
Rozmiar tablicy informacyjnej nie powinien być mniejszy niż 90 x 70 cm.

² Wg kursu wymiany PLN / EUR, publikowanego przez Europejski Bank Centralny (EBC) z przedostatniego dnia pracy Komisji Europejskiej w miesiącu poprzedzającym miesiąc podpisania umowy o dofinansowanie projektu. Aktualne kursy wymiany EBC dostępne są pod adresem: www.ec.europa.eu lub na stronie www.rpo.wzpz.pl w zakładce Promocja w podzakładce: **Logotypy i wytyczne**.

³ Zgodnie z danymi zawartymi w umowie o dofinansowanie.

Przykładowy wzór tablicy informacyjnej: ▼

Rozmiar tablicy informacyjnej/pamiątkowej nie powinien być mniejszy niż 90x70 cm

2) TABLICA PAMIĄTKOWA

Tablice pamiątkowe są trwałą informacją nt. wsparcia rozwoju regionu przez Unię Europejską. Umieszczone na stałe tablice pamiątkowe powinny zastąpić tablicę informacyjną nie później niż 6 miesięcy po zakończeniu realizacji operacji, która polega na zakupie środków trwałych, finansowaniu robót infrastrukturalnych, budowlanych lub w przypadku których całkowity wkład publiczny w realizację projektu przekracza 500 000 euro⁴.

Tablica pamiątkowa musi zawierać:

- informację o źródle dofinansowania projektu (co najmniej 25% całej powierzchni tablicy);

⁴Wg kursu wymiany PLN / EUR, publikowanego przez Europejski Bank Centralny (EBC) z przedostatniego dnia pracy Komisji Europejskiej w miesiącu poprzedzającym miesiąc podpisania umowy o dofinansowanie projektu. Aktualne kursy wymiany EBC dostępne są pod adresem: www.ec.europa.eu lub na stronie www.rpo.wzp.pl w zakładce Promocja w podzakładce: Logotypy i wytyczne.

- logo NSS – Program Regionalny;
- emblemat UE wraz z odniesieniem do Unii Europejskiej i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego;
- logo Województwa Zachodniopomorskiego – Pomorze Zachodnie;
- tytuł projektu oraz nazwę beneficjenta;
- obowiązkowe jest dodanie hasła programu „Program Regionalny dla rozwoju Pomorza Zachodniego” .

Rozmiar tablicy pamiątkowej nie może być mniejszy niż 90 x 70 cm.

Na tablicy pamiątkowej mogą również się znaleźć (ale nie muszą) dodatkowe informacje nt. wartości inwestycji oraz udziału środków z UE oraz innych źródeł w jej finansowaniu, nazwa czy emblemat beneficjenta bądź wykonawcy projektu jednak tylko w przypadku, jeśli jest beneficjentem. Na tablicach nie mogą znajdować się logotypy firm realizujących inwestycję, jeśli nie są Beneficjentem.

UWAGA !

W przypadku, gdy tablica informacyjna spełnia wszystkie wymagania przewidziane dla tablicy pamiątkowej, można pozostawić tablicę informacyjną jako pamiątkową. Tablice pamiątkowe należy umieszczać na okres co najmniej 5 lat. Nie ma obowiązku usunięcia tablicy po upływie tego terminu.

3) TABLICZKA INFORMACYJNA/PAMIĄTKOWA

Tabliczka informacyjna jest umieszczana w przypadku, gdy inwestycja dotyczy małych projektów infrastrukturalnych, remontów i modernizacji małych powierzchni, zakupu większego sprzętu, etc. Informacje zawarte na tabliczkach informacyjnych powinny zawierać elementy wymagane dla tablicy informacyjnej/pamiątkowej.

Rozmiar tabliczki informacyjnej nie powinien być mniejszy niż 30 x 25 cm.

4) PLAKIETKA (LUB NAKLEJKA)

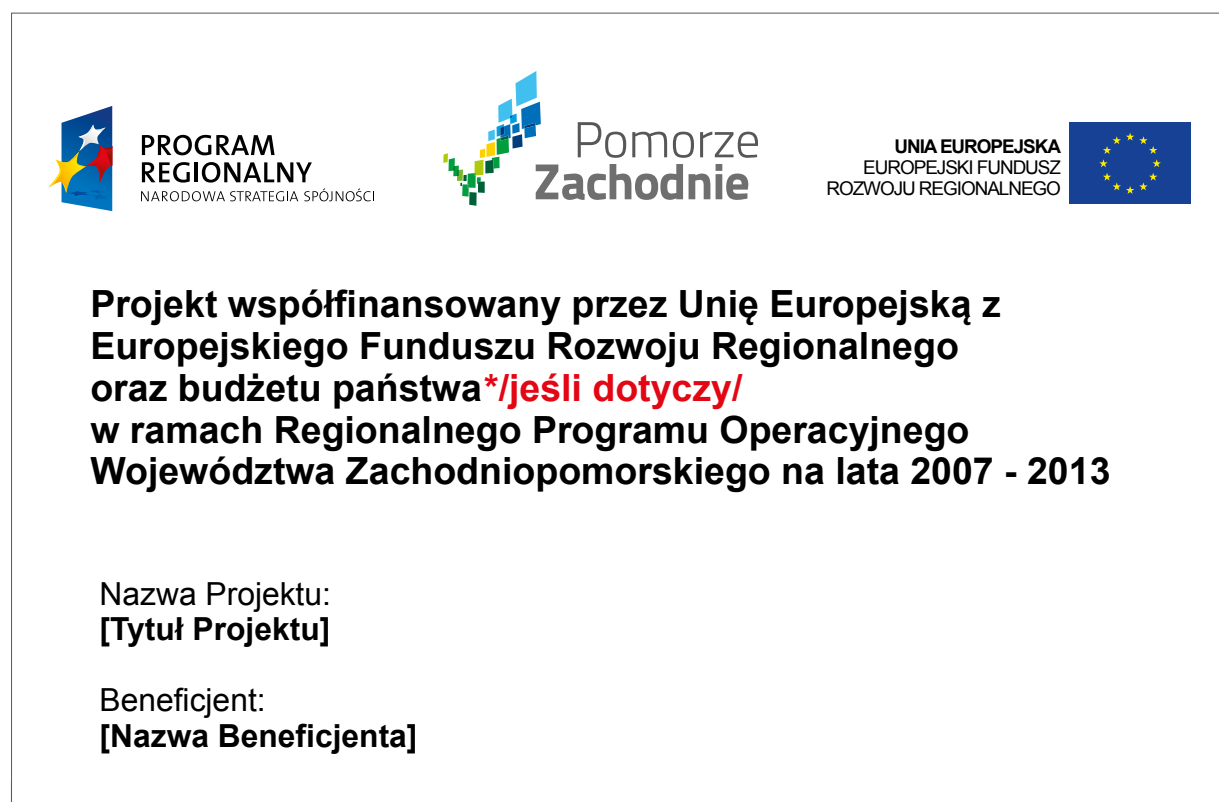
Plakietka (lub naklejka) stosowana jest w przypadku projektów polegających na zakupie małego sprzętu, np. komputerów i innych elementów wyposażenia i urządzeń.

Plakietka musi zawierać:

- logo NSS – Program Regionalny;
- logo Województwa Zachodniopomorskiego – Pomorze Zachodnie;
- flagę Unii Europejskiej wraz ze słownym odniesieniem do Unii Europejskiej i odniesieniem do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego;
- napis „Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa (jeśli dotyczy) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013” (tam gdzie to możliwe).

Na plakietce może znaleźć się również nazwa projektu i beneficjenta, logo beneficjenta itp.

Przykładowy projekt plakietki (naklejki): ▼

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa **/jeśli dotyczy/* w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 - 2013

W wyjątkowych przypadkach (np. ograniczenie powierzchni), na materiałach promocyjnych można zastosować narzędzie w postaci naklejki:

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

PRZYKŁADY I ZASADY UMIESZCZANIA TABLIC/TABLICZEK PAMIĄTKOWYCH/NAKLEJEK DLA RÓŻNYCH INWESTYCJI:

Rodzaj projektu	Miejsce zastosowania tablicy/tabliczki pamiątkowej/naklejki	Uwagi
Budowa, remont, modernizacja całych budynków	Na zewnątrz budynku (np. przy wejściu do budynku)	
Drogi	Na końcu i na początku budowanego lub modernizowanego odcinka drogi	
Modernizacja pomieszczeń lub tylko części obiektu	W części, której dotyczy projekt	

Inne inwestycje infrastrukturalne lub budowlane	W zależności od możliwości i cech przedsięwzięcia	Tam gdzie niemożliwe lub niecelowe byłoby umieszczenie tablicy pamiątkowej o wymiarach 90 cm x 70 cm, należy umieścić tabliczkę informacyjną zawierającą wszystkie elementy wymagane dla tablic pamiątkowych. Minimalna wielkość tabliczki to 30 cm x 25 cm
Zakup taboru czy innego rodzaju dużego sprzętu ruchomego	W zależności od rodzaju sprzętu	Należy zamieścić na nim elementy wymagane dla tablic pamiątkowych np. w postaci naklejek czy plaketek. W przypadku zakupu sprzętu do istniejących pomieszczeń, wskazane jest zamieszczenie tablicy/tabliczki informacyjnej także na zewnątrz siedziby
Zakup małych sprzętów i urządzeń (np. komputery)	W zależności od rodzaju sprzętu	Np. naklejka lub plakietka
Inwestycja obejmująca kilka gmin (np. budowa kanalizacji)	W miejscu widocznym	Istnieje możliwość umieszczenia jednej tablicy pamiątkowej, na której znajdzie się informacja o miejscach realizacji projektu w kilku gminach
Inwestycja rozproszona (np. remont lub budowa niezależnych obiektów oddalonych od siebie)	Należy zastosować kilka tablic w zależności od ilości miejsc realizacji projektu	

W przypadku innych typów inwestycji lub projektów, należy zastosować elementy wymagane dla wszystkich materiałów informacyjnych i promocyjnych, które zostały opisane w rozdziale 2.

5) PLAKATY

Plakaty są najlepszym narzędziem informowania w przypadku projektów z zakresu doradztwa, szkoleń oraz w trakcie spotkań informacyjnych etc., ale nie tylko. Można je zastosować do promocji projektów infrastrukturalnych i budowlanych, polegających na zakupie sprzętu itp.

Plakaty muszą zawierać:

- logo Narodowej Strategii Spójności – Program Regionalny;
- logo Województwa Zachodniopomorskiego – Pomorze Zachodnie;
- flagę Unii Europejskiej wraz ze słownym odniesieniem do UE i odniesieniem do EFRR;
- napis „Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa (jeśli dotyczy) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013” (tam gdzie jest to możliwe).

Przykładowy projekt plakatu: ▼

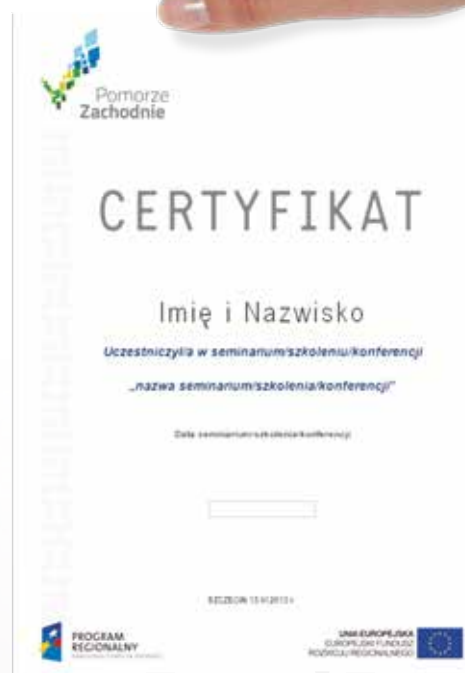
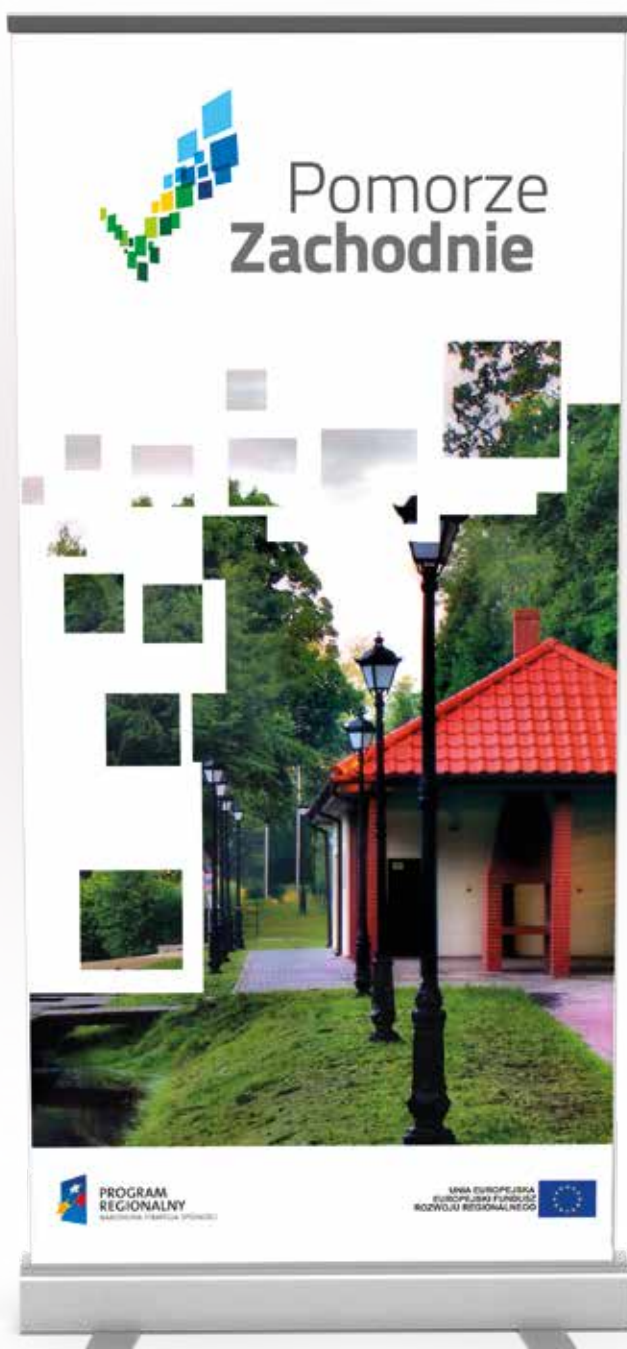

6) CERTYFIKATY

Certyfikaty uczestnictwa i ukończenia treningu lub kursu współfinansowanego ze środków finansowych funduszy strukturalnych powinny zawierać te same informacje oraz symbole co powyżej opisane plakaty (patrz pkt 5).

Certyfikaty są kolejnym środkiem informowania beneficjentów o współzaangażowaniu UE w realizację projektu.

Projekt przykładowego certyfikatu: ▶

7) BILLBOARDY, BANERY, STANDY, ROLL-UPY, ŚCIANKI KONFERENCYJNE

Powinny zawierać te same informacje oraz symbole co powyżej opisane plakaty (patrz pkt 5).

◀ Przykładowy projekt roll-up:

8) PUBLIKACJE PAPIEROWE (BROSZURY, ULOTKI, KATALOGI, BIULETYNY ITP.)

Tego typu narzędzia służące rozpowszechnianiu informacji o realizowanym projekcie i jego promocji muszą zawierać:

- logo Narodowej Strategii Spójności – Program Regionalny;
- logo Województwa Zachodniopomorskiego – Pomorze Zachodnie;
- flaga Unii Europejskiej wraz ze słownym odniesieniem do UE i odniesieniem do EFRR;
- nazwę beneficjenta oraz tytuł projektu;
- informację, że publikacja jest bezpłatna (w przypadku publikacji papierowych, na nośnikach CD itp.).

Przykładowy projekt ulotki: ▶

9) PREZENTACJE PowerPoint, STRONY INTERNETOWE

Prezentacje PowerPoint, strony internetowe propagujące programy, projekty bądź inne wydarzenia współfinansowane przez Unię Europejską ze środków funduszy europejskich powinny zawierać:

- logo NSS, logo Województwa Zachodniopomorskiego – Pomorze Zachodnie;
- flagę Unii Europejskiej wraz ze słownym odniesieniem do UE i odniesieniem do EFRR;
- nazwę beneficjenta oraz tytułu projektu;
- informację, że publikacja jest bezpłatna (w przypadku publikacji na nośnikach CD itp.).

Przykładowy projekt prezentacji multimedialnej w aplikacji PowerPoint: ▼

10) MATERIAŁY PROMOCYJNE

Ze względu na najczęściej ograniczoną powierzchnię, obowiązkowo na materiałach promocyjnych znaleźć się muszą:

- logo NSS - Program Regionalny;
- logo Województwa Zachodniopomorskiego – Pomorze Zachodnie;
- flaga Unii Europejskiej wraz ze słownym odniesieniem do UE i odniesieniem do EFRR⁵;
- jeżeli to możliwe można umieścić także nazwę beneficjenta oraz tytuł projektu.

Przykładowy projekt materiału promocyjnego - opaska odblaskowa: ▼

11) PROGRAMY, AUDYCJE, SPOTY RADIOWE I TELEWIZYJNE.

W programach/audycjach/spotach radiowych i telewizyjnych finansowanych ze środków RPO WZ, musi pojawić się informacja słowna (radio, TV) oraz graficzna (TV) o zaangażowaniu środków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Pełna informacja słowna:

Projekt [program, audycja etc.] współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013.

Krótsza wersja słowna:

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Minimalna wersja słowna (w wyjątkowych sytuacjach dla krótkich spotów radiowych):

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską.

⁵ W bardzo wyjątkowych sytuacjach, w przypadku bardzo małych materiałów promocyjnych (gdy techniki wykonania uniemożliwiają czytelne zamieszczenie odwołania słownego) można zrezygnować z odniesienia do EFRR przy fladze UE. Dopuszcza się także rezygnację z logotypu województwa.

Dodatkowo programy lub spoty telewizyjne powinny zawierać obowiązkowy zestaw logotypów:

- logo NSS - Program Regionalny;
- logo Województwa Zachodniopomorskiego – Pomorze Zachodnie;
- flagę Unii Europejskiej wraz ze słownym odniesieniem do UE i odniesieniem do EFRR.

Dopuszczalne jest tworzenie i stosowanie animowanych wersji elementów wizualizacji logotypów.

12) INNE INFORMACJE I PRZEDSIĘWZIĘCIA PROMOCYJNE

Zalecane jest organizowanie dodatkowych akcji promocyjnych związanych z ważnymi etapami realizacji projektów, np. inauguracją rozpoczęcia realizacji projektu, momentem położenia kamienia węgielnego pod budowę, zakończeniem przedsięwzięcia etc. Wszystkie te wydarzenia powinny zostać podane do wiadomości możliwie najszerszemu kręgowi osób. Wydawane przy takich okazjach informacje, ogłoszenia, komunikaty, listy obecności powinny zostać oznaczone wymaganymi logotypami (patrz rozdział 2).

Instrumentami, które mogą być wykorzystane w celu informowania ogółu społeczeństwa są:

- konferencje poświęcone projektowi, w tym konferencje prasowe;
- spotkania informacyjne;
- komunikaty prasowe;
- akcje promocyjne;
- inne formy współpracy z mediami oraz lokalnymi instytucjami i organizacjami, jak szkoły, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia etc..

4

NADZÓR NAD PRZESTRZEGANIEM PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH PROMOCJI

UWAGA!

Wszystkie działania informacyjne i promocyjne w regionie są koordynowane przez Instytucję Zarządzającą RPO WZ. Nadzór nad przestrzeganiem przez beneficjentów zasad stosowania środków informacyjnych i promocyjnych będzie egzekwowany na podstawie zapisów umów o dofinansowanie projektów zawartych przez beneficjentów końcowych. Niedopełnienie obowiązków w zakresie informacji i promocji przez Beneficjentów może skutkować koniecznością zwrotu dofinansowania lub wstrzymaniem wypłaty środków.

PROMOCJA PROJEKTÓW NA ETAPIE PRZYGOTOWANIA DO REALIZACJI

5

Beneficjenci projektów z Indyktywnej Listy Projektów Indywidualnych po podpisaniu umowy, czyli umowy na przygotowanie projektów kluczowych do realizacji a przed podpisaniem umowy mogą informować społeczeństwo o planowanym dofinansowaniu poprzez informację mającą postać na przykład: „Projekt / wnioskodawca / zamawiający ubiega się o dofinansowanie z Unii Europejskiej, ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013” oraz umieszczenie stosownych logotypów przedstawionych w rozdziałach 2 i 3 na dokumentach związanych przygotowaniem projektu do realizacji. Istnieje możliwość oznakowania dokumentacji odpowiednimi logotypami już po podpisaniu umowy o dofinansowanie (np. poprzez zastosowanie naklejki lub pieczętek np. na umowach i fakturach etc.).

6

INICJATYWY JESSICA I JEREMIE

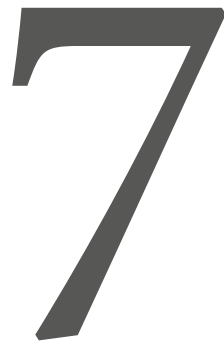

UWAGA !

W przypadku realizacji projektów w ramach inicjatyw niniejsze

WYTYCZNE OBOWIĄZUJĄ

KONTAKT

Poprawność prowadzonych działań informacyjno-promocyjnych
skonsultować można pod adresem:

Urząd Marszałkowski
Województwa Zachodniopomorskiego

Tel. + 48 91 44-11-197/195/198/196/670
Fax. + 48 91 48 81 015,

e-mail: kgarczynski@wzp.pl

ul. Wyszyńskiego 30
70-203 Szczecin

www.rpo.wzp.pl

8

WYMAGANIA DOTYCZĄCE ZNAKÓW GRAFICZNYCH

System wizualizacji programów operacyjnych został skonstruowany tak, aby zapewnić z jednej strony rozpoznawalność Narodowej Strategii Spójności na terenie całego kraju, z drugiej zaś umożliwić regionom polskim podkreślenie ich tożsamości, odrębności i oryginalności przez dodanie identyfikującego regionu znaku.

1) ZESTAWIANIE ZNAKÓW

W zestawieniach z innymi znakami znak Narodowej Strategii Spójności znajduje się zawsze z lewej strony, znak UE z prawej strony, w przestrzeni pomiędzy tymi znakami umieszcza się inne znaki, np. logo regionu.

W ciągu logotypów nie należy umieszczać innych opisów, mogą natomiast wystąpić np. na dokumentach lub plakatach inne logotypy lub emblematy np. herb lub logo beneficjenta etc. Pamiętać trzeba, iż znaki muszą mieć odpowiednie proporcje względem siebie, a kłamerę całej kompozycji stanowić powinny NSS Program Regionalny - z lewej i Unia Europejska – z prawej strony.

Przykładowe zestawienia znaków: ▼

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**Pomorze
Zachodnie**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**Pomorze
Zachodnie**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**Pomorze
Zachodnie**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Wszystkie znaki potrzebne do właściwej promocji projektów znajdują się na stronie internetowej:

www.rpo.wzp.pl
w zakładce Promocja / Wytyczne i logotypy

A. EMBLEMAT UNII EUROPEJSKIEJ

Emblemat ma formę niebieskiej prostokątnej flagi. Dwanaście złotych gwiazd rozmieszczonych w równych odstępach tworzy niewidzialny okrąg, którego środek jest punktem przecięcia się przekątnych prostokąta. Promień okręgu wynosi jedną trzecią wysokości flagi. Każda z gwiazd posiada pięć ramion położonych na obwodzie niewidzialnego okręgu. Wszystkie gwiazdy ustawione są w pozycji pionowej – co oznacza, że jedno ramię skierowane jest pionowo do góry, a dwa leżą na poziomej linii, prostopadłej do drzewca flagi. Gwiazdy rozmieszczone są na okręgu tak, jak godziny na tarczy zegara. Ich liczba pozostaje niezmienna.

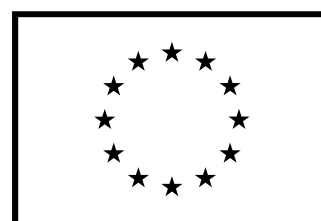

Emblemat stosowany jest w poniższych kolorach:

 Niebieski odbity **Pantone** (PANTONE REFLEX BLUE)
jest kolorem powierzchni prostokąta;

 Żółty **Pantone** (PANTONE YELLOW)
jest kolorem gwiazd.

Jeżeli jedynym dostępnym kolorem jest czarny, prostokąt powinien posiadać czarną obwódkę, natomiast gwiazdy powinny być czarne na białym tle.

W sytuacji, gdy jedynym dostępnym kolorem jest niebieski (oczywiście musi to być odbity niebieski/ Reflex Blue), tło powinno być wydrukowane w maksymalnym nasyceniu tym kolorem, z pozostawionymi na tym tle białymi gwiazdami.

Jeżeli nie można uniknąć dokonania reprodukcji na kolorowym tle, należy najpierw umieścić wokół prostokąta białą obwódkę o szerokości równej 1/25 wysokości tego prostokąta

UWAGA !

Fladze powinien towarzyszyć podpis:

Unia Europejska

oraz

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

B. LOGO NARODOWEJ STRATEGII SPÓJNOŚCI – PROGRAM REGIONALNY

Znak graficzny jest zbudowany z układu połączonych gwiazd na tle trapezu. Symbolika gwiazd nawiązuje do flagi Unii Europejskiej poprzez kolor jednej z gwiazd, jak również niebieski kolor tła.

Nawiązuje również do symboliki flagi Polski – kolory pozostałych dwóch gwiazd. W sposób symboliczny komunikuje o przepływie funduszy europejskich. Kierunek zachód – wschód został uzyskany poprzez nadanie dynamiki gwiazdom. Niebieskie tło symbolizuje okno z widokiem na niebo, tworzy kadr przestrzeni, świata, w który lecą, wchodzą połączone gwiazdy. Połączenie gwiazd oraz ich symbolika poprzez kolor mówią nam o wspólnocie UE, jej trwałości i sile.

Charakter graficzny gwiazd nasuwa skojarzenia z postaciami ludzi, wprowadzając tym samym w symbolikę aspekt ludzki. Mówi o zjawisku synergii, czyli kooperacji (współpracy) różnych czynników, której efekt jest większy niż suma ich oddzielnego działania. Znak graficzny koresponduje z ideą przewodnią marki – „Napęd twórczych przemian”. W swoim przekazie niesie podstawowe atrybuty przedsięwzięcia – dynamikę, twórczość oraz nakierowanie na przyszłość⁶.

Wymagania dotyczące zestawienia znaku graficznego z logotypem, proporcje i wielkości w budowie znaku, oznaczenie pola ochronnego, wersje stosowanych znaków, warianty kolorystyczne, sposób konstrukcji znaku szczegółowo opisane są w „Księdze Identyfikacji Wizualnej” dostępnej na stronie Ministerstwa Rozwoju Regionalnego

Warianty kolorystyczne:

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

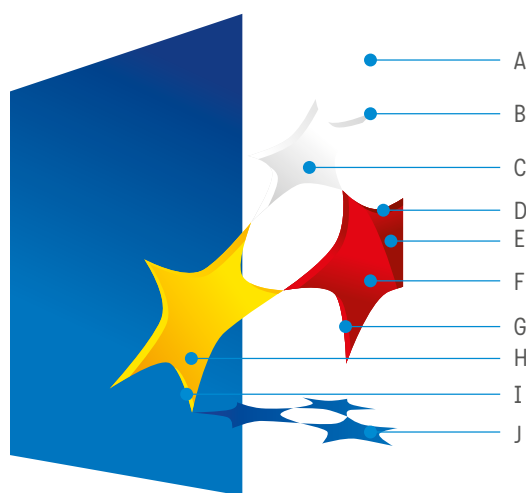
⁶ Opracowano na podstawie Strategii komunikacji Funduszy Europejskich na lata 2007-2013

Emblemat stosowany jest w poniższych kolorach:

Tabela kolorów dla technik drukarskich					
TECHNIKA REPR. / KOLOR	PANTONE C/U	REPSOL GLASS	RAL	FOLIA 3M [100]	FOLIA ORACAL
NIEBIESKI	2935	2670/*2840	5005/*5003	100-002/*100-003	057/*067
CZERWONY	185	1510/*1760	3020/*3001	100-466/*100-23	032/*030
ŻÓŁTY	116	3520/*3610	1028/*1007	100-25/*100-381	021/*020
BIAŁY	TRANS. WHITE	0900/*7560	9016/*7047	100-10/*100-384	010/*072
CZARNY	PROC. BLACK	7990	9005	100-12	070

Gradient znaku graficznego – CMYK

0%	50%	100%
A		
100, 40, 0, 0		100, 80, 0, 15
ką: 0		
0%	50%	100%
B		
0, 0, 0, 0		0, 0, 0, 30
ką: 35		
0%	50%	100%
C		
0, 0, 0, 0		0, 0, 0, 30
ką: -130		

0%	50%	100%	
D			
0, 100, 100, 50			
0%	35%	65%	100%
E			
0, 100, 100, 0	0, 100, 100, 0		0, 100, 100, 40
ką: 110			
0%	35%	65%	100%
F			
0, 100, 100, 30		0, 100, 100, 0	0, 100, 100, 0
ką: 75			
0%	35%	65%	100%
G			
0, 100, 100, 0	0, 100, 100, 0		0, 100, 100, 30
ką: -130			
0%	50%	100%	
H			
0, 60, 100, 0		0, 5, 100, 0	
ką: -14,5			
0%	50%	100%	
I			
0, 60, 100, 0		0, 5, 100, 0	
ką: 40			
0%	50%	100%	
J			
100, 80, 0, 15		100, 40, 0, 0	
ką: -180			

C. LOGO WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO – POMORZE ZACHODNIE

Logo Pomorza Zachodniego jest jednym z podstawowych narzędzi służących komunikacji marki, jak i budujących jej wizerunek. Z tego względu należy dbać o umieszczenie logo wg zasad opisanych w Systemie Identyfikacji Wizualnej Województwa Zachodniopomorskiego. Jest to forma graficzna logo przeznaczona do umieszczania na materiałach umożliwiających oddanie właściwej kolorystyki i jakości logo.

Logo wersja podstawowa – Pomorze Zachodnie

Logo wersje użytkowe – Pomorze Zachodnie

Logo warianty kolorystyczne – Pomorze Zachodnie

Szczegółowe informacje dotyczące wariantów kolorystycznych zawarte są w Systemie Identyfikacji Wizualnej Województwa Zachodniopomorskiego (czerwiec 2013 r.).

Logo kolorystyka – Pomorze Zachodnie

	CMYK	RGB	HTML	PANTONE
	65/0/0/0	68/198/235	#44CoEB	2985
	100/0/0/0	0/158/224	#009EE0	CYAN
	100/45/0/0	0/112/184	#0070B8	3005
	100/70/0/30	0/63/125	#003F7D	3015
	0/18/100/0	254/208/0	#FED000	108
	40/0/100/0	177/201/3	#B1C903	375
	60/0/100/0	121/181/28	#79B51C	361
	90/0/100/0	0/153/50	#009932	354
	100/55/100/0	0/95/48	#005F30	356
	0/0/0/80	88/88/91	#58585A	COOL GREY 10
	0/0/0/70	112/113/115	#707173	COOL GREY 7

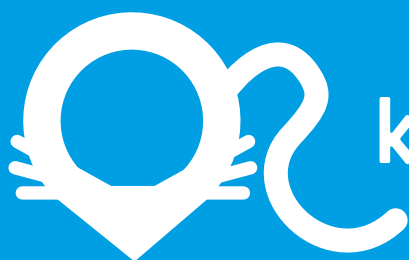
2) PRZYKŁADY NIEWŁAŚCIWEGO UŻYCIA LOGOTYPÓW

We wszelkich materiałach zawierających opisane wyżej logotypy zabroniona jest następująca ingerencja w wygląd znaków:

1. Stosowanie kolorów i czcionek innych niż wskazane w księgach znaków.
2. Zniekształcanie proporcji znaków przez ściąganie i rozciąganie, pochylanie.
3. Zmiana proporcji elementów znaku.
4. Używanie skrótów UE, EFRR, NSS, RPO WZ, gdyż nie są one powszechnie znane.

DODATKOWE INFORMACJE

W przypadku dodatkowych pytań lub wątpliwości dotyczących kwestii związanych z promocją projektu prosimy kontaktować się z Wydziałem Zarządzania Strategicznego.

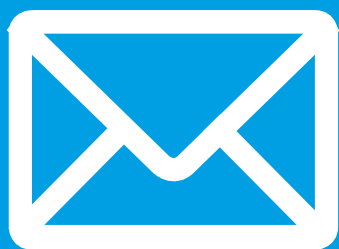
kgarczynski@wzp.pl

www.rpo.wzp.pl

tel. 91 44 11 197
fax 91 488 10 15

ul. Wyszyńskiego 30
70-203 Szczecin

Wydawca:

**Wydział Zarządzania
Strategicznego**

ul. Wyszyńskiego 30, 70-203 Szczecin
tel. 91 44 11 171, fax 91 488 10 15
e-mail: wzs@wzp.pl

**Wydział Wdrażania Regionalnego
Programu Operacyjnego**

ul. Wyszyńskiego 30, 70-203 Szczecin
tel. 91 44 11 100, fax 91 488 99 94
e-mail: wwrpo@wzp.pl

www.rpo.wzp.pl

Projekt i skład:

Red Head W.Nowek-Komołowska
www.pracowniaredhead.pl